

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2017

991/2017

Valtioneuvoston asetus ydinjätehuollon kustannuksiin varautumisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ydinenergialain (990/1987) 43 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1078/1996:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Vastuumäärän arviointi

Jätehuoltovelvollisen vastuumäärä on arvioitava siten, että se sisältää ydinjätehuollon toimenpiteiden kustannukset sellaisina, kuin ne olisivat tarkasteluhetkellä suoritettuina, sekä ne muut kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, että ydinjätehuollon toimenpiteet joudutaan suorittamaan vasta tulevaisuudessa. Arvioinnissa ei käytetä diskonttausta.

Ydinjätehuollon kustannuksiksi on luettava myös ne hallinto- ja muut kustannukset, jotka tulevaisuudessa aiheutuvat näitä ydinjätehuoltotoimenpiteitä suorittavan organisaation ylläpitämisestä, ja ydinenergialain (990/1987) 77 §:n nojalla viranomaisille aikanaan suoritettavat maksut.

2 §

Erittelemättömät kustannukset

Sellaisten laskennallisesti vaikeasti erillisinä käsiteltävien ydinjätteiden osalta, joita syntyy jatkuvasti ja joiden osalta ydinjätehuollon toimenpiteitä jatkuvasti suoritetaan, voidaan ydinjätehuoltokustannukset arvioida tarkemmin erittelemättömänä eränä vastuumäärän vahvistamista koskevasta työ- ja elinkeinoministeriön ydinenergialain 43 §:n 2 momentin nojalla tekemästä päätöksestä ilmenevien perusteiden mukaisesti.

3 §

Matala- ja keskiaktiiviset ydinjätteet

Arvioitaessa vastuumäärää matala- ja keskiaktiivisen ydinjätteen osalta, voidaan ydinjätteiden määrän sijasta käyttää kustannusta tuotettua energiayksikköä kohden tai jotakin muuta tarkoitukseen sopivaa mittayksikköä.

4 §

Jätehuoltoyhteistyö

Jos usea jätehuoltovelvollinen on määrätty ydinenergialain 29 §:n perusteella hoitamaan jätehuoltotoimenpiteitä yhteisesti, vahvistaa työ- ja elinkeinoministeriö, missä suhteessa arvioitavat yhteiset kustannukset jaetaan jätehuoltovelvollisten kesken.

Jätehuoltovelvollisen vastuumäärän arvioimisen perusteeksi hyväksytään yhteistyöosapuolten keskinäinen sopimus, ellei tämän perusteen käyttäminen vaaranna varautumisjärjestelyjen tarkoitusta. Edellytyksenä on lisäksi, että yhteistyöosapuolten vastuumäärien yhteenlaskettu määrä on yhtä suuri kuin näiden jätehuoltovelvollisten yhteensä tuottamien ydinjätteiden ydinjätehuollosta tulevaisuudessa aiheutuvien kustannusten arvioitu yhteismäärä.

Edellä tarkoitettu yhteistyöosapuoli voi työ- ja elinkeinoministeriön suostumuksella erota yhteistyöstä vasta, kun yhteistyöosapuolet ovat hyväksyneet eroamisesta mahdollisesti aiheutuvat muutokset niiden varautumisjärjestelyihin ja kun näiden muutosten edellyttämät varautumisjärjestelyt on työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymällä tavalla suoritettu. Eroa haluavan osapuolen on haettava sitä erikseen työ- ja elinkeinoministeriöltä ja liitettävä hakemukseensa tarvittavat selvitykset.

2 luku

Rahastotavoitteen määrääminen ydinenergialain nojalla

5 §

Jaksottaminen

Niiden ydinjätehuollon varautumistoimenpiteiden osalta, jotka liittyvät ydinenergian käyttöön tarkoitettuihin ydinlaitoksiin, rahastotavoite määrätään ydinenergialain 40 §:n 2 momentin nojalla. Tätä menettelyä kutsutaan jäljempänä jaksottamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun laitoksen jaksottamisaika on 40 vuotta.

Kunkin kalenterivuoden rahastotavoite saadaan kertomalla edellisen kalenterivuoden vastuumäärä niiden vuosien lukumäärällä, jotka ovat kuluneet jaksottamisajan alusta, ja jakamalla näin saatu tulos jaksottamisajalla.

Jaksottamisen alkupäivä on 1 päivänä tammikuuta sinä vuonna, jona ydinlaitoksen käytön aloittamisen yhteydessä ensimmäisen kerran syntyy tai on mahdollista syntyä ydinjätettä.

6 §

Rahastotavoitteen tilapäinen korottaminen

Jos 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla laskettu rahastotavoite tulisi jaksottamisaikana jonakin kalenterivuotena vastuumäärän pienenemisen seurauksena vahvistettavaksi merkittävästi pienemmäksi kuin edellisen kalenterivuoden rahastotavoite, työ- ja elinkeinoministeriö voi päättää jätehuoltovelvollisen suostumuksella, että rahastotavoite on kerrallaan enintään viiden perättäisen vuoden aikana suurempi kuin sen 5 §:n mukaan muutoin tulisi olla. Rahastotavoitetta ei kuitenkaan saa vahvistaa edellisen kalenterivuoden vastuumäärää suuremmaksi.

Jätehuoltovelvollinen voi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun suostumuksensa niiden vuosien osalta, joiden rahastotavoitetta ei vielä ole vahvistettu. Suostumus tulee peruuttaa sitä kalenterivuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä, jona suostumus ei enää ole tarkoitettu olemaan voimassa.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi peruuttaa erityisestä syystä 1 momentissa tarkoitettun rahastotavoitteen korottamista koskevan päätöksensä niiden vuosien osalta, joiden rahastotavoitetta ei vielä ole vahvistettu, vaikka jätehuoltovelvollinen ei olisi peruuttanut 2 momentin mukaisesti suostumustaan.

7 §

Jaksottamisen päätyminen

Jaksottamista ei tehdä sen jälkeen, kun rahastotavoite saavuttaa edellisen kalenterivuoden vastuumäärän.

8 §

Jätehuoltovelvollisen useat ydinlaitosyksiköt

Jaksottaminen tehdään erikseen saman jätehuoltovelvollisen kunkin ydinlaitosyksikön osalta, ellei työ- ja elinkeinoministeriö katso, että usean ydinlaitosyksikön lähes samanlaisen valmistumisen, niiden yhteisten toimintojen tai muiden sellaisten syiden vuoksi on tarkoituksenmukaista käsitellä niitä yhtenä jaksottamiskohteena.

Jos samalla jätehuoltovelvollisella on useita ydinlaitosyksiköitä, joiden osalta jaksottaminen tehdään erikseen, lasketaan vastuumäärät ja rahastotavoitteet näiden osalta siten, ettei uusi laitosyksikkö vaikuta aikaisempien yksiköiden osalta määrättyyn laskentamennettelyyn. Jos uuden laitoksen ydinjätehuollossa käytetään samoja laitteistoja tai muita järjestelyjä, jotka on otettu huomioon aikaisemman yksikön vastuumäärää laskettaessa, otetaan uuden yksikön osalta huomioon vain mahdolliset lisäkustannukset.

9 §

Rahastotavoitteen pienentäminen

Jos jätehuoltovelvollisen jonkin kalenterivuoden vastuumäärä on vähintään 20 miljoonaa euroa suurempi kuin ydinenergialain 43 §:n 2 momentin mukaisesti aiemmin päätetty saman kalenterivuoden vastuumäärä ja jos samalla kalenterivuoden vastuumäärän ja saman kalenterivuoden jätehuoltokaaviossa käytetyllä inflaatioarviolla korotetun, mainitun lainkohdan mukaisesti päätetyn saman kalenterivuoden vastuumäärän erotus (*vertailuerotus*) on suurempi kuin nolla, osa vertailuerotuksesta jätetään jätehuoltovelvollisen pyynnöstä huomioon ottamatta vahvistettaessa rahastotavoitetta kyseistä kalenterivuotta seuraaville kahdelle vuodelle 2 ja 3 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Ensimmäisen vuoden rahastotavoite lasketaan 5 §:n 3 momentin mukaisesti käyttäen edellisen kalenterivuoden vastuumäärän sijasta lukua, joka saadaan vähentämällä tästä vastuumäärästä kaksi kolmasosaa vertailuerotuksesta.

Toisen vuoden rahastotavoite lasketaan 5 §:n 3 momentin mukaisesti käyttäen edellisen kalenterivuoden vastuumäärän sijasta lukua, joka saadaan vähentämällä tästä vastuumäärästä yksi kolmasosa vertailuerotuksesta. Jos mainitun lainkohdan mukaisesti laskettu toisen vuoden pienentämätön rahastotavoite on suurempi kuin edellisen vuoden tämän pykälän 2 momentin mukaisesti vahvistettu pienennetty rahastotavoite, toisen vuoden rahastotavoitetta ei saa kuitenkaan vahvistaa pienemmäksi kuin tämän pykälän 2 momentin mukaisesti pienennetty edellisen vuoden rahastotavoite.

Jos tämän pykälän 2 tai 3 momentin mukaisesti laskettu rahastotavoite on vähemmän kuin viisi miljoonaa euroa pienempi kuin 5 §:n 3 momentin mukaisesti laskettu rahastotavoite, rahastotavoitetta ei kyseessä olevana vuonna kuitenkaan pienennetä.

10 §

Rahastotavoitteen pienentämisen rajoitukset

Edellä 9 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti lasketun pienennetyn rahastotavoitteen ja 5 §:n 3 momentin mukaisesti lasketun rahastotavoitteen erotus voi olla enintään kymmenen prosenttia edellisen kalenterivuoden vastuumäärästä.

Enintään kahden peräkkäisen kalenterivuoden 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastuumäärien merkittävä erotus voidaan ottaa seuraavien vuosien rahastotavoitteen pienentämisen perusteeksi. Rahastotavoite voidaan pienentää 9 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulla tavalla enintään neljänä peräkkäisenä vuotena.

Jos 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastuumäärien merkittävä erotus tai suuri osa erotuksesta aiheutuu siitä, että jätehuoltotoimenpiteitä on toteutettu oleellisesti vähemmän kuin vastuumäärän arvion perustana olevassa suunnitelmassa on oletettu, työ- ja elinkeinoministeriön on jätettävä 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu rahastotavoitteen pienennys kokonaan tai osittain tekemättä vahvistaessaan rahastotavoitteen kyseistä kalenterivuotta seuraaville kahdelle vuodelle.

11 §

Jätehuoltovelvollisen pyyntö.

Jätehuoltovelvollisen on pyydettävä 9 §:ssä tarkoitettua rahastotavoitteen pienentämistä viimeistään silloin, kun se toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle kuluvan kalenterivuoden vastuumäärän ja seuraavan kalenterivuoden rahastotavoitteen vahvistamiseksi tarvittavat ydinenergia-asetuksen (161/1988) 88 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

3 luku

Voimaantulo

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 28 päivänä joulukuuta 2017.

Tällä asetuksella kumotaan varautumisesta ydinjätehuollon kustannuksiin annettu valtioneuvoston päätös (165/1988).

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2017

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Hallitussihteeri Christina Snellman